

ISES Hevosten kouluttamisen perusperiaatteet

Ihmisen ja hevosen hyvinvointi perustuu kouluttamiseen ja pitotapaan, joissa huomioidaan:

1. Ihmisen ja hevosen turvallisuus

Huomioimalla hevosen voima, koko ja pakoherkkyys. Tunnistamalla ajoissa pakoon, puolustautumiseen ja jähmettymiseen liittyvät käyttäytymismuutokset. Minimoimalla kivun, ahdistuksen ja vammojen riskit. Varmistamalla hevosen ja ihmisen sopivuus toisilleen.

2. Hevosen lajityypilliset ominaisuudet

Täyttämällä hevosen hyvinvoinnin tarpeet, kuten ravinnonetsinnän, vapaan liikkumisen ja lajikumppaneiden seuran tarpeet.

Kunnioittamalla hevosen sosiaalisuutta. Huomioimalla, että hevonen voi kokea ihmisen liikkumisen uhkaavaksi.

Välttämällä dominanssiin perustuvia käsityksiä ja toimintatapoja.

3. Hevosen aistit ja mielen kyvyt

Huomioimalla, että hevonen ajattelee, näkee ja kuulee toisin kuin ihminen. Pitämällä harjoitukset lyhyinä.

Huolehtimalla, ettei hevosen mielen kykyjä yli- eikä aliarvioida.

4. Hevosen tunteet ja mieliala

Ymmärtämällä, että hevonen on tunteva eläin, joka voi kokea myös kärsimystä. Edistämällä hevosen myönteisiä tunteita ja kokemuksia.

Huomioimalla, että johdonmukaisuudella voi saada hevosen suhtautumaan myönteisesti tuleviin koulutustilanteisiin.

Välttämällä kipua, epä mukavuutta ja/tai pelon aiheuttamista.

5. Siedättämisen oikea käyttö

Käyttämällä siedättämistä, vaikutteiden peittämistä, vastaehdollistamista ja erottelevaa vahvistamista oikein.

Välttämällä ylialtistamista eli hevosen pakottamista kestämään epämiellyttäviä asioita.

6. Operantin ehdollistamisen oikea käyttö

Ymmärtämällä, että käyttäytymisen seuraukset vaikuttavat hevosen halukkuuteen toistaa käyttäytymistä.

Poistamalla käytetty paine heti toivotun reaktion alkaessa. Minimoimalla vahvisteen antamisen viive.

Yhdistämällä positiivista ja negatiivista vahvistamista. Välttämällä rankaisuja.

7. Klassisen ehdollistamisen oikea käyttö

Huomioimalla, että hevonen oppii yhdistämään asiat ja tapahtumat toisiinsa.

Käyttämällä aina kevyttä vihjettä ennen painetta ja sen poistoa.

8. Käyttäytymisen muokkaamisen oikea käyttö

Jakamalla koulutettava käyttäytyminen pieniin, helposti opittaviin osiin. Vahvistamalla joka vaiheessa käyttäytymisen muutosta kohti tavoitekäyttäytymistä. Muuttamalla koulutustilannetta (ympäristö, kouluttaja, vihje) yksi asia kerrallaan.

Suunnittelemaalla koulutus hevoselle selkeäksi ja helpoksi.

9. Apujen ja vihjeiden oikea käyttö

Varmistamalla, että hevonen erottaa käytetyt avut toisistaan. Varmistamalla, että jokaisella avulla/vihjeellä on vain yksi merkitys.

Ajoittamalla avut oikein hevosen liikemekaniikkaan nähden. Käyttämällä vain yhtä apua/vihjettä kerrallaan.

10. Hevosen kouluttaminen ylläpitämään toimintaa

Opettamalla hevonen ylläpitämään itse askellaji, vauhti, askelpituus, suunta sekä pään, kaulan ja kehon asento. Välttämällä hevosen pitämistä tietyssä asennossa väkisin tai jatkuvalla apujen käytöllä.

Käännös: Anna Kilpeläinen, Minna Tallberg ja Kati Tuomola.

Tämä on tiivistelmä alkuperäisistä ISES kouluttamisen periaatteista. Tutustu alkuperäisiin osoitteessa:

www.equitationsscience.com